

Kjole Grundform

Hvad er en kjole grundform?

En kjolegrundform er et basis mønster på en kjole. Det er en grundform, der lægger til grund for følgende modeller:

- Kjoler
- Bluser og skjorter
- Jakker og frakker
- Korsetter og korsager
- BH-er

Du kan konstruere et væld af modeller ud fra en kjolegrundform. Og disse modeller vil følge din krops former, fordi den er konstrueret ud fra netop dine mål.

Kjolegrundformen konstrueres ud fra en idé om, at den skal opsyes i fast stof. Så der er en smule bevægelsestillæg i konstruktionen. Derfra kan man altid tilføje eller trække fra, alt efter hvilke modeller og materialer man vil bruge.

For at kunne konstruere, skal vi bruge nogle mål til at tegne vores kjolegrundform.

Her vil jeg bruge målene fra min model, Janne, så vi har nogle virkelige mål at gå ud fra.

Vær opmærksom på, at der kan være små forskelle i mål og tal her og i vidoerne, da kjolegrundformen er konstrueret 2 separate gange.

Lidt information om teksten og illustrationerne:

- Punkter, der er røde på tegningerne, er markeret med **FED** skrift i teksten.
- \div er et minus tegn.
- $/$ er et dividere tegn.
- stiplede linjer er hjælpelinjer (set bort fra den sidste røde, på ærmet).
- En vinkellinje er en linje, der går vinkelret ud fra en eksisterende linje.
- Bevægelsestillæg er ekstra centimeter, der tilføjes til dine reelle mål, så du kan bevæge dig i tøjet.
- SS = Sidesøm
- SF = Samlemærke Foran
- SB = Samlemærke Bag
- De tal, som jeg har målt på modellen, er skrevet med kursiv i teksten. Det er her, du indsætter dine egne mål.

Kjole Grundform

Her er oversigten over målene, og forkortelserne:

BV	Brystvidde	=	117,5 cm
TV	Taljevidde	=	95,5 cm
HV 1	Hoftevidde 1	=	112 cm
NABR	Nakkebredde	=	7,9 cm (udregnes: (1/10 af 1/2 BV) + 2 cm)
RH	Ryghøjde	=	21 cm
RL	Ryglængde	=	43,5 cm
HOD	Hoftedybde	=	22,5 cm
NDL	Nederdelslængde	=	60 cm
BRH 1	Brysthøjde 1	=	41 cm
BRH 2	Brysthøjde 2	=	32 cm
FORL 1	Forlængde 1	=	58 cm
FORL 2	Forlængde 2	=	49,5 cm
RB	Rygbredde	=	39,5 cm (ved konstruktion anvendes 1/2 RB = 19,8 cm)
BB	Brystbredde	=	51,5 cm (ved konstruktion anvendes 1/2 BB = 25,8 cm)
ÆGB	Ærmegabsbredde	=	15,5 cm (ÆGB inkl. tillæg - udregnet: 1/2(OAV + 4) ÷ 5,5cm)
SKB	Skulderbredde	=	13 cm
ÆRL	Ærmelængde	=	63 cm
OAV	Overarmsvidde	=	38 cm
HÅNDL	Håndledsvidde	=	17 cm (over hånden/knoerne = 23,5 cm)

Når vi nu har vores mål, så kan vi begynde at konstruere kjolegrundformen.

Det er vigtigt at pointere, at enhver kjolegrundform, der er lavet ud fra egne mål, bliver unik. Så hvis dine streger ser anderledes ud, end dem jeg har tegnet her, så må du ikke fortvivle. Vi er alle unikke, og det er derfor det er så skønt at få lavet sig en kjolegrundform. :)

Fremgangsmåden er som følger...

Tegning 1

Start med at tegn en lang lodret streg på højre side af mønsterpapiret - dette er vores grundlinie, hvor toppen af linjen er punkt 1. Langs med denne afsætter vi følgende punkter:

Punkt

1-2	RH (21 cm)
1-3	RL (43,5 cm)
3-4	HD (22,5 cm)
3-5	NDL (60 cm)

Fra alle punkterne trækker vi vinkelrette linjer ud mod venstre.

Kjole Grundform

3-6	2 cm
4-7	2 cm

Tegn en linje fra punkt 1-6, og fra punkt 6, gennem punkt 7 og ned til bunden, hvori punkt 8 og punkt 9 opstår, .

Tegning 2

Punkt

9-10	1/2 RB (19,8 cm)
10-11	2/3 af ærmegabsbredde (10,3 cm) Fra punkt 11 og mod venstre, laver vi et mellemrum mellem for- og bagstykket på 10-12 cm (11a). Jeg har valgt 10 cm, da modellens hoftevidde ikke er større end brystvidden. Hvis du har meget brede hofter i forhold til brystvidde, kan det være en fordel at bruge 12 cm mellemrum, for at undgå at for- og bagstykket kommer til at overlape i konstruktionen.
11a-12	1/3 af ærmegabsbredde (5,2 cm)
12-13	1/2 BB (25,8 cm)
13-9	En vigtig kontrol: Mål fra punkt 13 - 11a + punkt 11 - 9 Mellem disse to punkter, skal der være 1/2 BV + tillæg. Når dette måles, skal mellemrum mellem punkt 11-11a springes over - dvs. ikke måles med.
13-14	1/10 BV + 0,5 cm (12,3 cm)

Så kan vi tegne samtlige lodrette vinkellinjer:

Rygbreddelinjen fra punkt 10 og op og ned til hoftelinjen.

Ved punkt 11 og 11a tegner vi ned til hoftelinjen.

Ved punkt 12 en vinkellinje op og ned til hoftelinjen.

Ved punkt 13 og 14 vinkellinjer opefter og helt ned til underkanten.

Tegning 3

Punkt

1-15	NABR ÷ 0,5 cm (7,4 cm)
15-16	2 cm halshulshøjde vinkelret op, hvorefter nakkerundindingen kan indtegnes.
17-18	1-1,5 cm ned - jo større tal, jo mere skrå bliver skulderen. Jeg har valgt 1 cm, da modellens skuldre ikke er meget skrå.

Kjole Grundform

- 16-18** Skuldarsømmen indtegnes.
- 18-19** Her forlænges skuldarsømmen 1 cm ud over rygbreddelinjen.
Højden **10-18** måles og halveres, og der tegnes en vandret hjælpelinje fra midten, ud til den lodrette grundlinje. Dette er en hjælpelinje, og har ikke et punkt.
- 10-20** $1/4$ af højden fra punkt **10-18**
- 20-21** 1,3 cm vinkelret mod venstre (dette er et standard tal)
- 12-22** Det samme som punkt **10-20**
- 12-23** Som højden i ryggen fra punkt **10-18** $\div 2$ cm
Med punkt **12** som centrum (C) tegnes en lille cirkelbue til højre fra punkt **23**.
- 24-25** FORL 2 (49,5 cm)
- 25-26** BRH 2 (32 cm)
Med punkt **26** som centrum (C) tegnes en lille cirkelbue til højre fra punkt **25**.

Tegning 4

Punkt

- 23-27** $1/10$ halv BV (5,9 cm)
- 27-22** Hjælpelinje indtegnes, som vi vil bruge til at tegne ærmegab ud fra.
- 27-28** Her afsættes det samme mål som ryggens skulderbredde (punkt **16-19**) $\div 1$ cm. Tegn evt. en lille cirkelbue med punkt **27** som centrum, så du er mere præcis med at ramme punkt **28**.
Derefter kan ærmegabet indtegnes i overensstemmelse med tegningen.
Fra halshullet i forstykket indtegnes en vinkellinje fra punkt **25** ud til midt for linjen, og så har vi punkt **29** i hjørnet.
- 29-30** $NABR \div 0,5$ cm (7,4 cm)
- 29-31** $NABR + 1$ cm (8,9 cm)
Og fra punkt **29** på skrå i retning mod punkt **12**, afsættes $NABR + 0,3$ cm (8,2 cm), og halsrundingen kan tegnes fra punkt **30-31**.

Tegning 5

Punkt

- 28-32** Samme afstand som **30-25**
Linjen **32-26** tegnes og måles og det samme mål afsættes fra **26-33**
30-33 forbindes
- 34-35** $1/4$ TV $\div 1$ cm (22,9 cm)

Kjole Grundform

- 35-36** $1/2 TV + 2-4 \text{ cm}$ ($1/2 TV + 2 \text{ cm} = 49,8 \text{ cm}$) - husk at springe over mellemrummet (det samme mål som fra punkt **11** til **11a**).
- De 2-4 cm er bevægelsestillæg - hvor meget du ønsker er en smagssag om, hvor løs din grundform skal være - jeg vælger 2 cm, fordi, det jeg godt kan lide at grundformen er så tæt som mulig - man kan altid konstruere sig til en løsere model.
- 6-36** Taljeviddeoverskuddet bag - dette fordeles på sidesømmen og indsnit i ryggen. Indtegnning af indsnittene vises på tegning 6.
- 38-39** Det samme som afstanden fra punkt **34-35** + 2 cm. Hvis punkt **39** falder udenfor midt for, afsættes i stedet halvdelen af afstanden mellem punkt **35-37**, fra punkt **39-41**.
- 39-40** $1/2 HV + 1,5-2 \text{ cm}$ ($1/2 HV + 2 \text{ cm} = 58 \text{ cm}$)
- De 1,5-2 cm er bevægelsestillæg - jeg har valgt 2 cm, udelukkende af den grund, at jeg valgte 2 cm ved taljen også).

Tegning 6

Taljeviddeoverskuddet foran fra punkt **35-37** tages væk i forstykket omkring punkt **24**.

Viddeoverskuddet foran fra punkt **39-41** tages væk i forstykket omkring punkt **42**.

Ved sidesømmen forhøjes taljelinjen 1 cm. Her indtegnes 1-2 cm af det konstaterede taljevidde overskud, alt efter hvor meget taljeviddeoverkud du har. Punkt **43** og **43a** opstår

Har du mere end 7, kan du snildt tage 2 cm fra. Har du mindre end 7 cm, tages mindre. Resten fordeles på 2 indsnit på bagstykket.

Det største indsnit indtegnes med start ved ($1/3$ af $1/2 RB$) + 1 cm fra midt bag (fra pkt. **6**). Det må gerne være 2-3 cm i bredden. Det andet indsnit tegnes ved konstruktionslinjen (rygbreddelinjen), idet det bredeste sted, flyttes $1/2$ cm op, som vist. Dette må gerne være 1-2 cm.

- 7-40** Mål hofteviddedifferencen, som fordeles, med halvdelen til hver side af de lodrette linjer i siden, **44** og **44a**.

Skulderindsnit:

Den lodrette indsnitslinje ved skulderen på bagstykket, ligger alt efter størrelsen af BV, 3-5 cm fra nakkerundingsspidsen. Jo større brystvidde, jo større tal. Denne linje rammer den vandrette hjælpelinje, vi tegnede tidligere. I ryggens ærmegab fjerner vi 1,5, som en knibning, der så kan åbnes op til skulderen, hvor spidsen af indsnittet, rammer, hvor de to linjer krydser.

- 12-SF** $1/4 \text{ ÆGB}$ (3,9 cm)
(SF = samlemærke i ærmegab på forstykket + på ærmekuppel)
- SB** Punkt **21** (SB = samlemærke i ærmegab på bagstykket + på ærmekuppel)

Kjole Grundform

Tegning 7

Skuldersømmen flyttes 1 cm fra forstykket til bagstykket, ved at du lukker det store indsnit foran midlertidigt. Enten ved at knibe det, eller ved at klippe op fra midt for, ind til punkt **26** (brystpunktet). Så tegnes der en ny skuldersøm foran, hvor vi trækker 1 cm fra, ved punkt **30** til **27**, hvilket giver nye punkter **30a** og **27a**, og en ny skuldersøm bagpå, hvor vi tilføjer 1 cm ved punkt **19** til **16**, som giver nye punkter **19a** og **16a**.

Tegning 8

Vi tjekker sømforløb ved ærmegab og halsrundingen. Vi tjekker om sømforløbene er jævne, og uden hakker. Hvis de er ujævne, rettes de til.

Sømforløb er, hvordan en søm er, når der er 2 sømme, der lægges sammen. I dette tilfælde, er det skuldersømmen, der sættes sammen, og så er sømforløbene her, halsrundingen og ærmegabet.

Tegning 9

Her er vist den færdig-konstruerede kjolegrundform, hvor skulder indsnittet bagpå, er flyttet fra ærmegabet til skuldersømmen.

Ved konstruktionen af en kjolegrundform efter personlige mål, kan det ske, at den, på kroppen målte, skulderbredde er mindre eller større, end den tegnede skulderbredde på konstruktionen. Dette er okay indtil vi skal til at rette til

Men skulderbredden må ikke ændres, før ved prøvning af det færdig-konstruerede mønster, da det ellers vil gribe ind i optegning af skulder og bryst indsnit på forstykket.

Ærmekonstruktion

Før optegningen af ærmet, skal vi lige bruge nogle ekstra mål:

ÆBG inkl. tillæg	=	15,5 cm	
ÆL	=	63 cm	
OAV	=	38 cm	
HÅNDL (over hånden)	=	23,5 cm	
ÆGH (ærmegabshøjde)	=	18 cm	(se opmåling nedenfor, tegning 10)
ÆGO (ærmegabsomfang)	=	46,1 cm	(se opmåling nedenfor, tegning 11)

Kjole Grundform

Tegning 10

Mål af ærmegabshøjde (ÆGH)

For- og bagstykke måles som vist på tegning 10.

ÆGH bag	=	19,1 cm
ÆGH for	=	16,9 cm
i alt	=	36 cm
Halveres	=	18 cm

$$\underline{\text{ÆGH}} = 18 \text{ cm}$$

Tegning 11

Mål af ærmegabsomfang (ÆGO)

Ærmegabsomfanget måles fra skulder til skulder, rundt i hele ærmegabet. Det er lettest at måle dette ved at vende målebåndet på højkant, så man kan følge kurverne.

$$\underline{\text{ÆGO}} = 46,1 \text{ cm}$$

Og nu til konstruktion af ærmet.

Det kan være en fordel at skrive de ovennævnte mål på mønsterpapiret et sted, så de er lige i nærheden.

Tegning 12 – ærmekonstruktion

Start med at tegne en lodret grundlinje lidt til venstre på mønsterpapiret. Øverste punkt på linjen er punkt 1.

Punkt

- 1-2 $2/10 \text{ ÆGB} + 0-1 \text{ cm}$ (3,1 cm, jeg har ikke brugt tillæg) - Er der tillæg her (op til 1 cm), bliver ærmekuplen mere flad. Det kan være en god idé at tilføje tillæg, hvis der konstrueres til en større overarm, da kuplen så bliver fladere.
- 1-3 ÆGH (18 cm)
- 2-4 ÆL fra toppen af skulderen (63 cm)

Kjole Grundform

4-5	2 cm
3-6	$(1/2 \text{ afstand mellem punkt 3-5}) \div 1 \text{ cm}$ (22 cm)
3-SF	$1/4 \text{ } \text{ÆGB}$ (3,9 cm)

Tegning 13 – ærmekonstruktion

Vinkellinjer tegnes som vist på tegningen mod højre, fra punkt **2**, **3**, **6** og **4**.

Punkt

SF-7 $1/2 \text{ } \text{ÆGO} \div 0,5 \text{ cm}$ (22,6)

En vigtig kontrol:

fra punkt **2-7** skal der minimum være $1/2$ afstand af $\text{OAV} + 4\text{cm}$ (21 cm)

(Målet halveres, fordi vi tegner et halvt ærme, der senere bliver udkopieret til et helt ærme, og derved er der også et minimum, så vi er sikre på at armen kan være i ærmet).

Så hvis det er mindre, må du gå ud fra kontrolmålet, og flytte punkt **7**. Hvis punkt **7** ikke flyttes, bliver det færdige ærme for smalt (kun hvis kontrollen viser, at det er nødvendigt, og det er det i dette tilfælde).

Der vinkles ned fra punkt **7**, og punkt **8** og **9** opstår.

2-10 $(1/2 \text{ afstand af punkt 2-7}) + 1 \text{ cm}$

11 $1/2 \text{ afstand af punkt 2-10}$

8-12 $(1/2 \text{ afstand af punkt 3-8}) + 1 \text{ cm}$

7-13 $1/4 \text{ } \text{ÆGB} + 0,5 \text{ cm}$ (4,4 cm)

Tegning 14 – ærmekonstruktion

Træk en hjælpelinje fra **SF** til punkt **11**. Find midten af denne linje, og vi har punkt **14**.

Det tegnes hjælpelinjer fra punkt **10-14** og **10-13**.

Ved punkt **13**, måles de 0,5 cm ind på den optegnede hjælpelinje, og punkt **13a** opstår.

Hjælpelinje tegnes fra punkt **12-13a**.

Punkt

6-15 1,5 cm

5-16 1,5 cm

9-17 1 cm

16-18 $1/2 \text{ HÅNDL}$ (11,8 cm)

17-18 Forbindes

Kjole Grundform

Tegning 15 – ærmekonstruktion

Tegn ærmekuplen op i overensstemmelse med tegningen, ved hjælp af hjælpelinjerne.

Målet fra **SF** til sidesømmen (**SS**), kopieres fra forstykket, som vist på tegning 15a.

Tegn ærmets sidesøm op som vist, ved hjælp af målet fra SF-SS. Mål afstanden mellem punkt **SF-SS**, og overfører målet ud fra punkt **15**, og du får punkt **19**, og ud fra punkt **16**, og du får punkt **20**.

Forbind punkterne **SS-19** og **19-20** - dette er ærmets sidesøm.

Tegn samlemærker på sidesømmen, 10 cm over og under punkt **19**.

Tegning 16 – ærmekonstruktion

Nu kan vi udkopiere ærmet til et helt ærme.

Hvis du kan se linjerne gennem papiret, kan du blot tegne med en blyant, ellers kan du bruge et sporehjul til at udkopiere med.

Når ærmet skal udkopieres, foldes linjen **SF-15** først, og sidesømmen (**SS-19**), samt forreste ærmekuppel (**SF-SS**) udkopieres på det foldede mønsterpapir. Fold ud igen, og fold nu påny i linjen **15-16**, og resten af sidesømmen (**19-20**), samt bunden (**16-20**) udkopieres.

Linjen har et knæk, derfor må der foldes to gange. Denne sidesøm vil derved blive en smule kortere end den ande sidesøm - dette damp-strækkes ved syning.

Husk samlemærkerne.

Udkopiering af bagerste del gøres ved at folde ved linjen **13-17** - fold hele mønsterpapiret her. Tegn nu sidesømmen (**SS-20**), samt bunden (**18-20**), og den bagerste ærmekuppel (**13-SS**) på det foldede mønsterpapir.

Husk samlemærkerne.

Når du skal til at klippe det ud i stof, er trådretningen vinkelret på albuelinjen gennem punkt **10**.

SB bliver placeret ved at måle bagerste ærmegab på kjolegrundformen, fra punkt **11-21**.

Dette mål + 1 cm, afsættes på ærmets kuppel, målt fra sidesømmen i højre side.

Tegning 17 – ærmekonstruktion

Overarmsvidden kan tjekkes, ved at måle ca. 5 cm under sidesømmen (**SS**), og hele vejen over. Dette skal være OAV + 2-4 cm).

Albue indsnittets spids kan flyttes 1 cm til højre, som vist. I dette tilfælde, skal indsnitsbenene rettes til, således at de er lige lange. Dette kan gøre hvis man vil "gemme" indsnittet længere bagud - det er ikke en nødvendighed.

Målet fra **SF** til skulder (punkt **27a**) og **SB** til skulder (punkt **19a**) måles på kjolegrundformens ærmegab, og overføres til ærmekuplen, idét der skal være et passende overskud i ærmekuplen - dette skal være 2-3 cm ekstra i forhold til ærmegabet.

Kjole Grundform

Tegning 18 – ærmekonstruktion

Er der for meget, rettes det til som vist med stiplede linje, på tegning 18.

På min optegnede model, er der 6,3 cm i tilhold mellem de to punkter. Det er i 3,3 cm for meget.

Kuplen sænkes lidt ad gangen, indtil vi kan måle os frem til, at der max er 3 cm tilhold tilbage.

Når kuplen sænkes, bliver ærmelængden kortere, og det skal vi lige gøre noget ved også.

Den længde der er blevet taget af i toppen, kan tilføjes i ærmelængden over de øverste samlemærker, ved at klippe op i en vandret linje, og sætte mønsterpapir under ærmet, og sprede ærmet, indtil de ønskede antal cm er tilføjet. Jævn sidesømmene.

Vigtigt!

SF og SB punkterne flyttes vandret i ærmet - aldrig op og ned.

Her er også vist, at albueindsnittet kan flyttes ud til sidesømmen. Dette er blot et eksempel på hvordan indsnittet kan flyttes.

Tegning 19 – udkopieret ærme

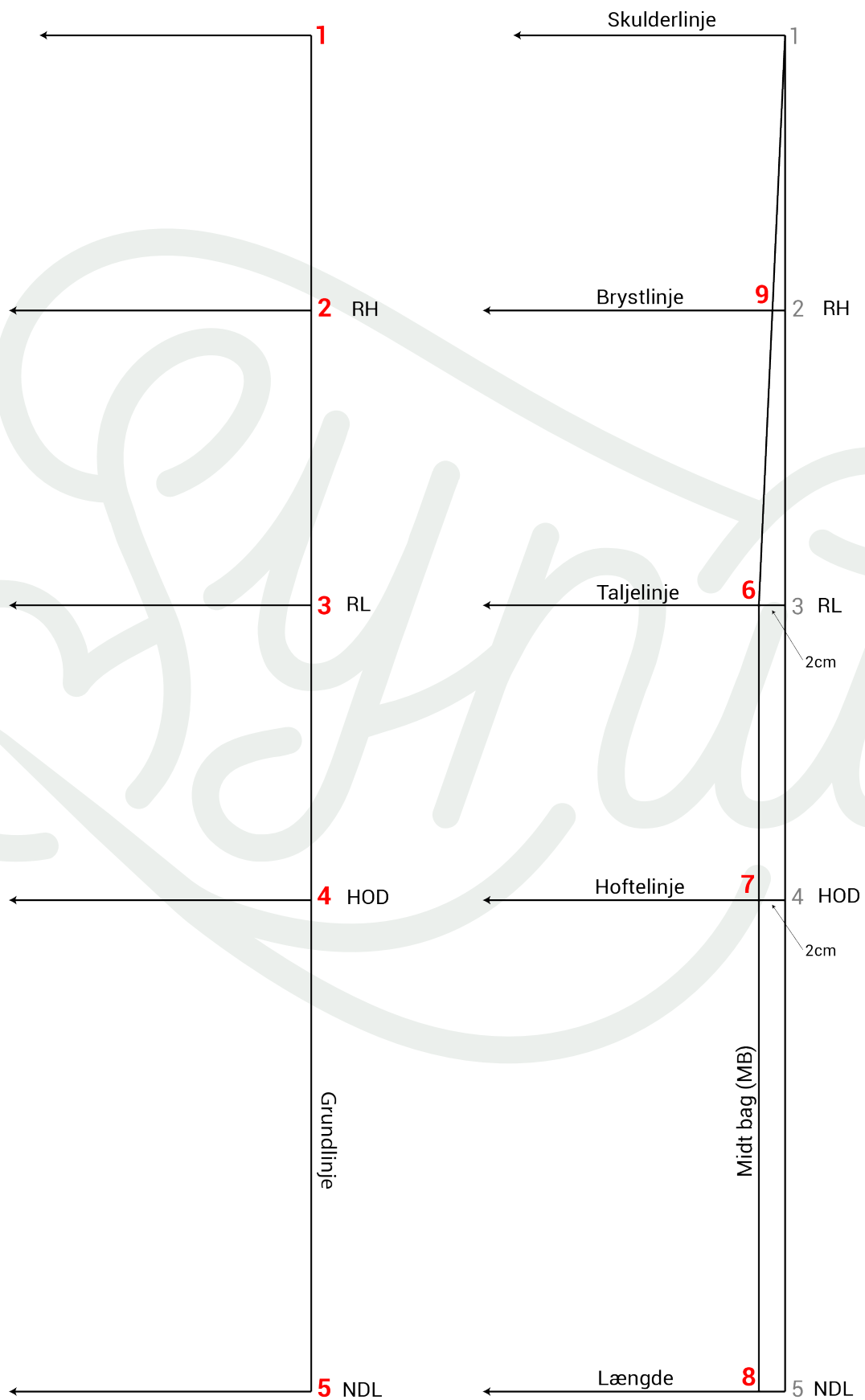
Her er det udkopierede ærme.

Kuplen er rette til, og længden er justeret.

Trådretninglinjen er sat, så den ligger lige midt imellem de to punkter, der udgør tilholdet - så kan den også bruges som skuldere søms-samlemærke.

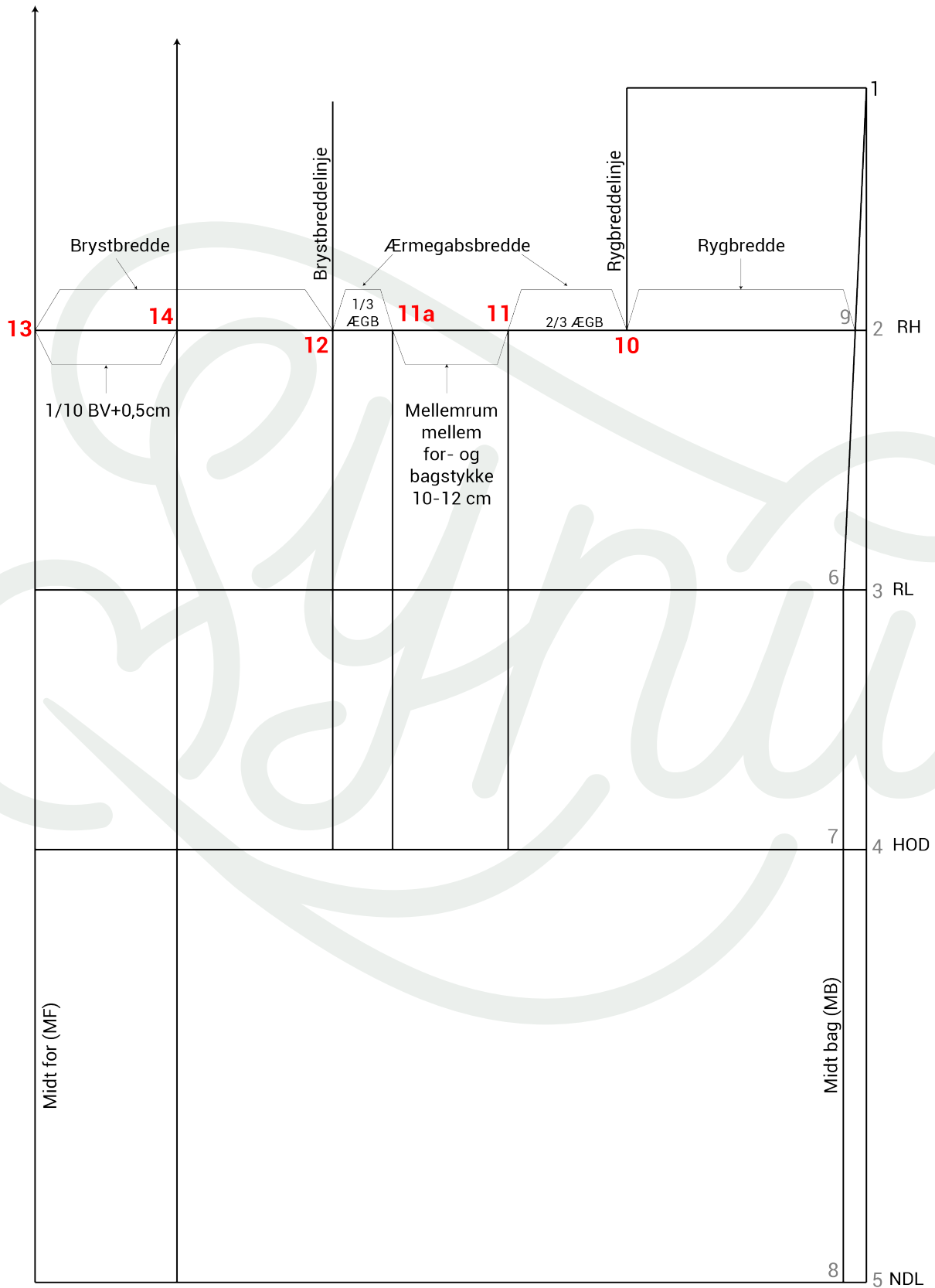
Kjole Grundform

Tegning 1

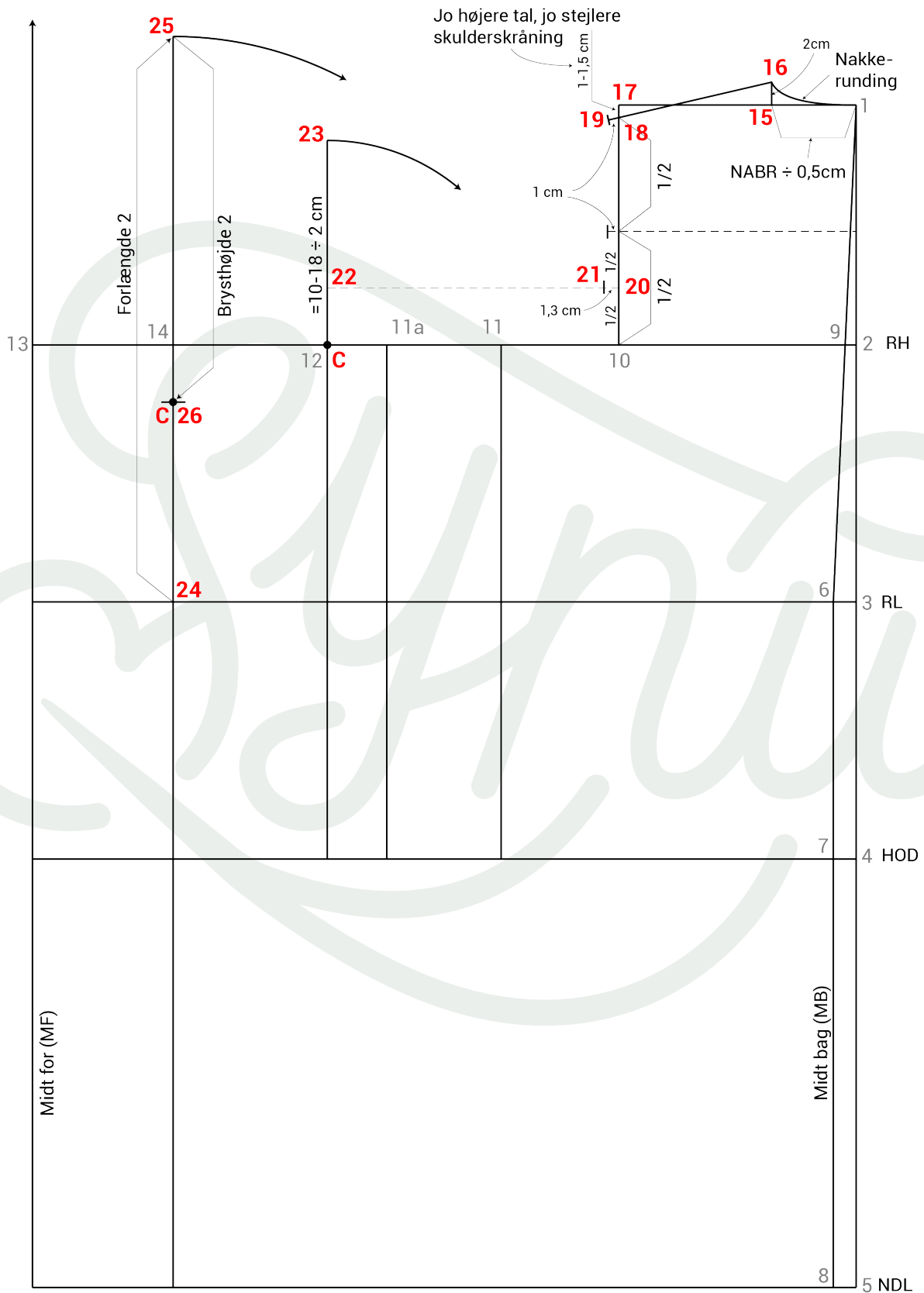
Kjole Grundform

Tegning 2

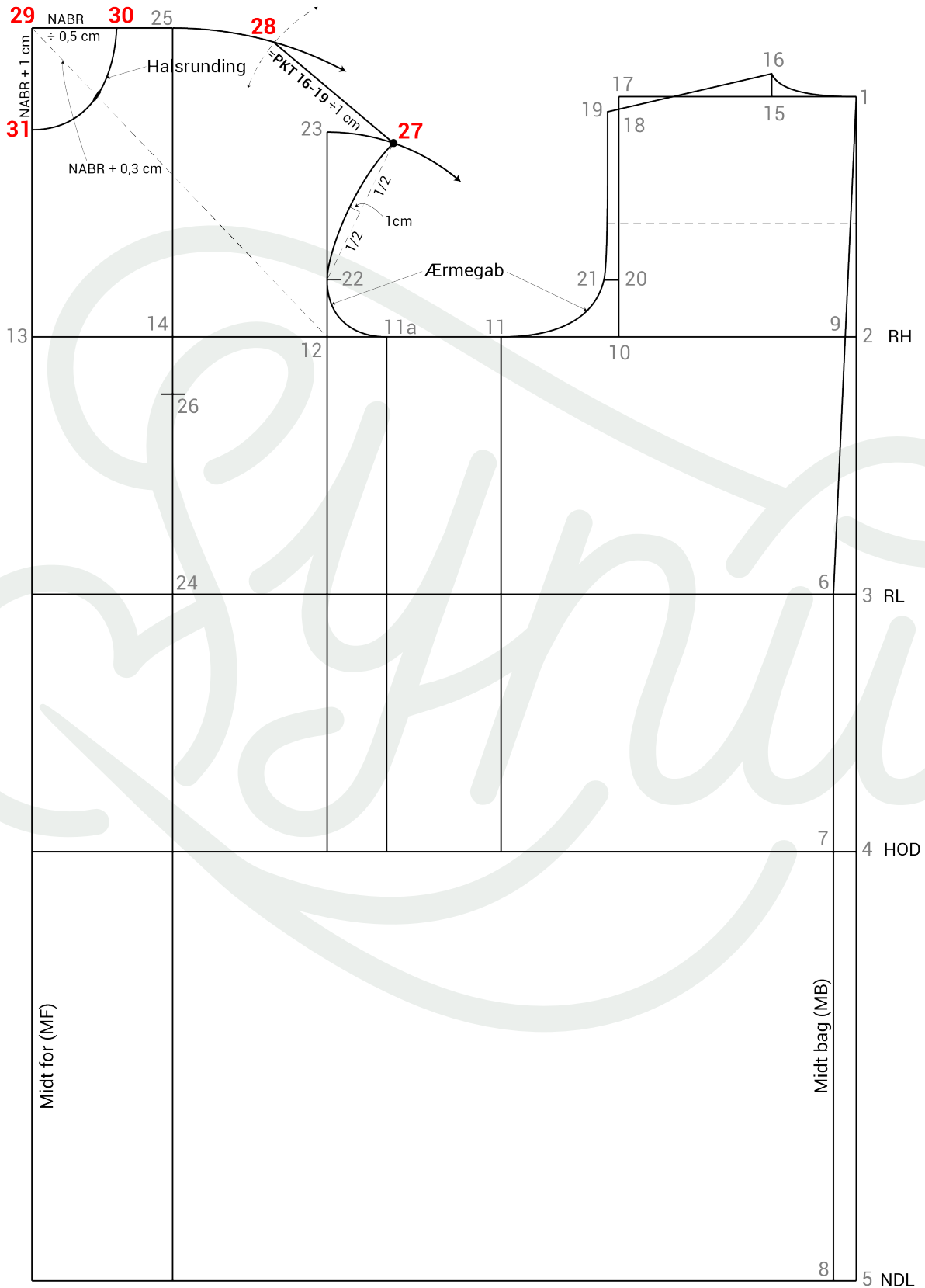
Kjole Grundform

Tegning 3

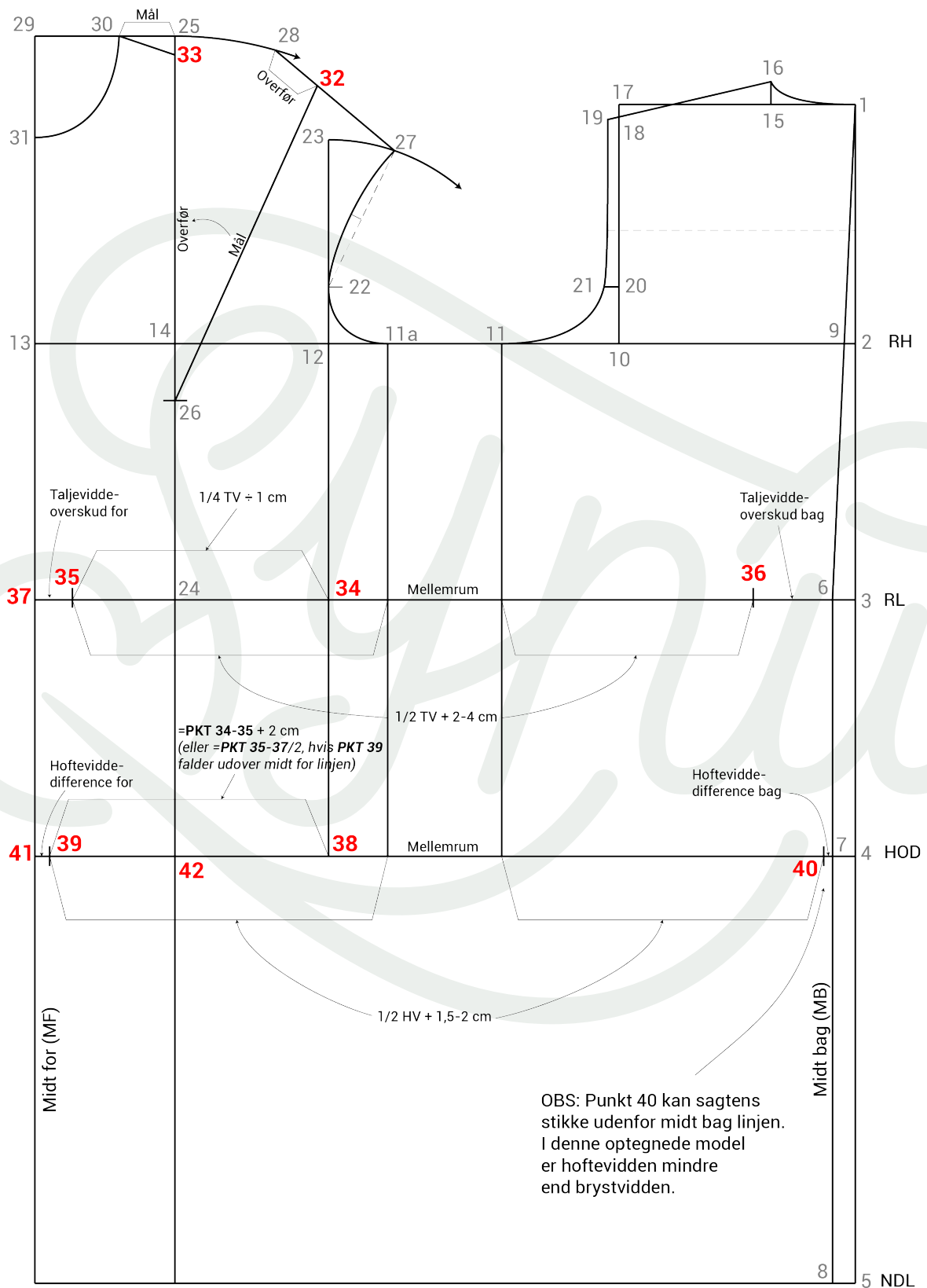
Kjole Grundform

Tegning 4

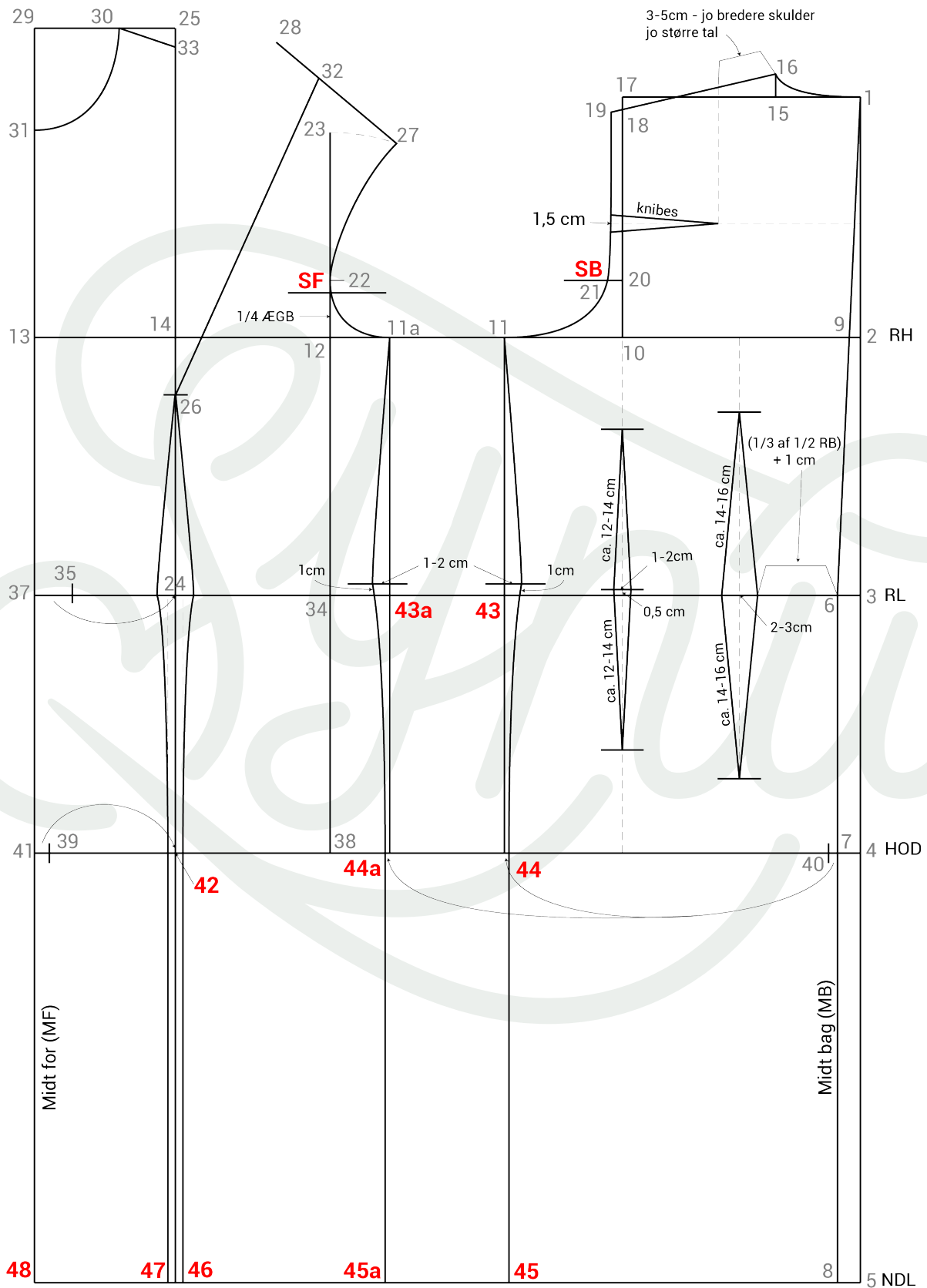
Kjole Grundform

Tegning 5

Kjole Grundform

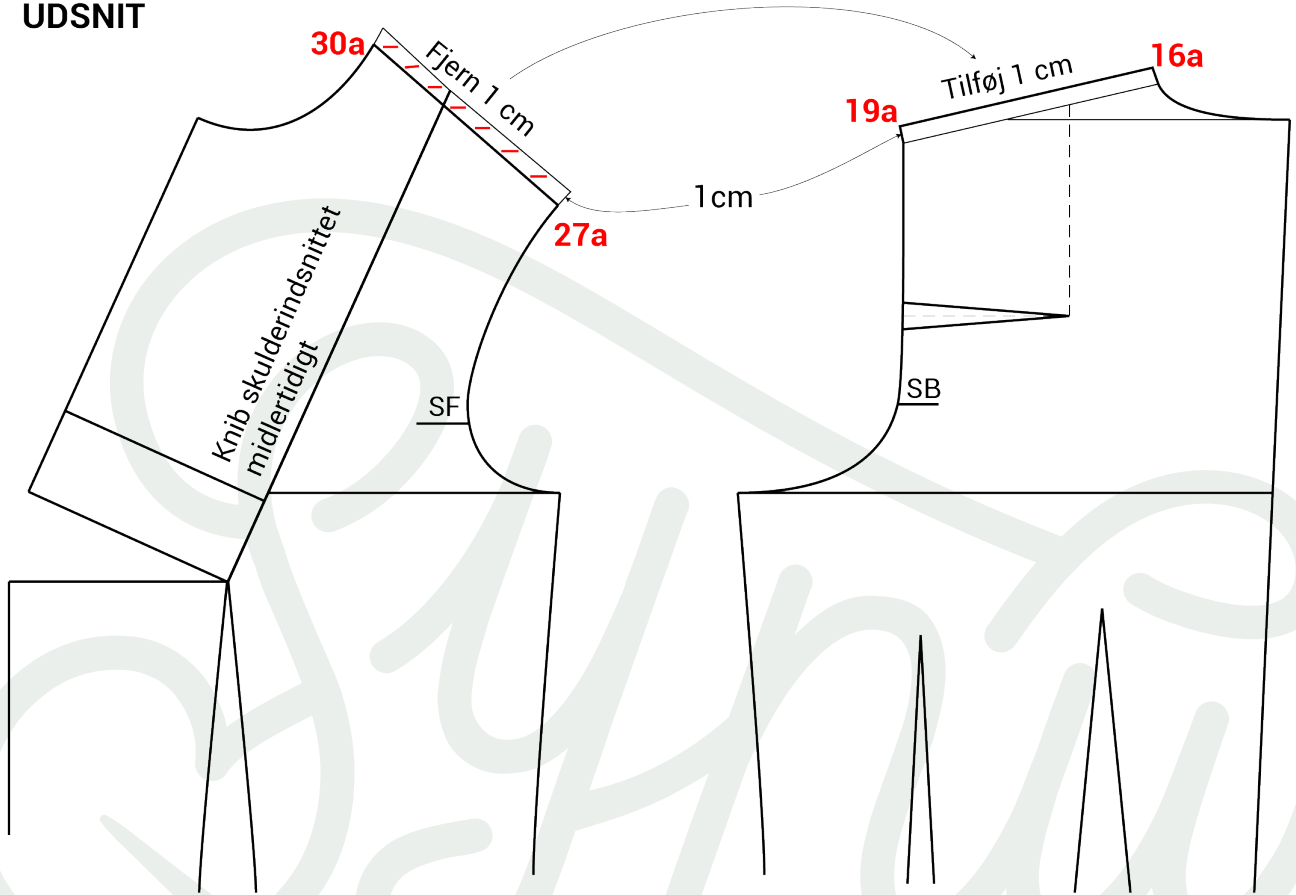
Tegning 6

Kjole Grundform

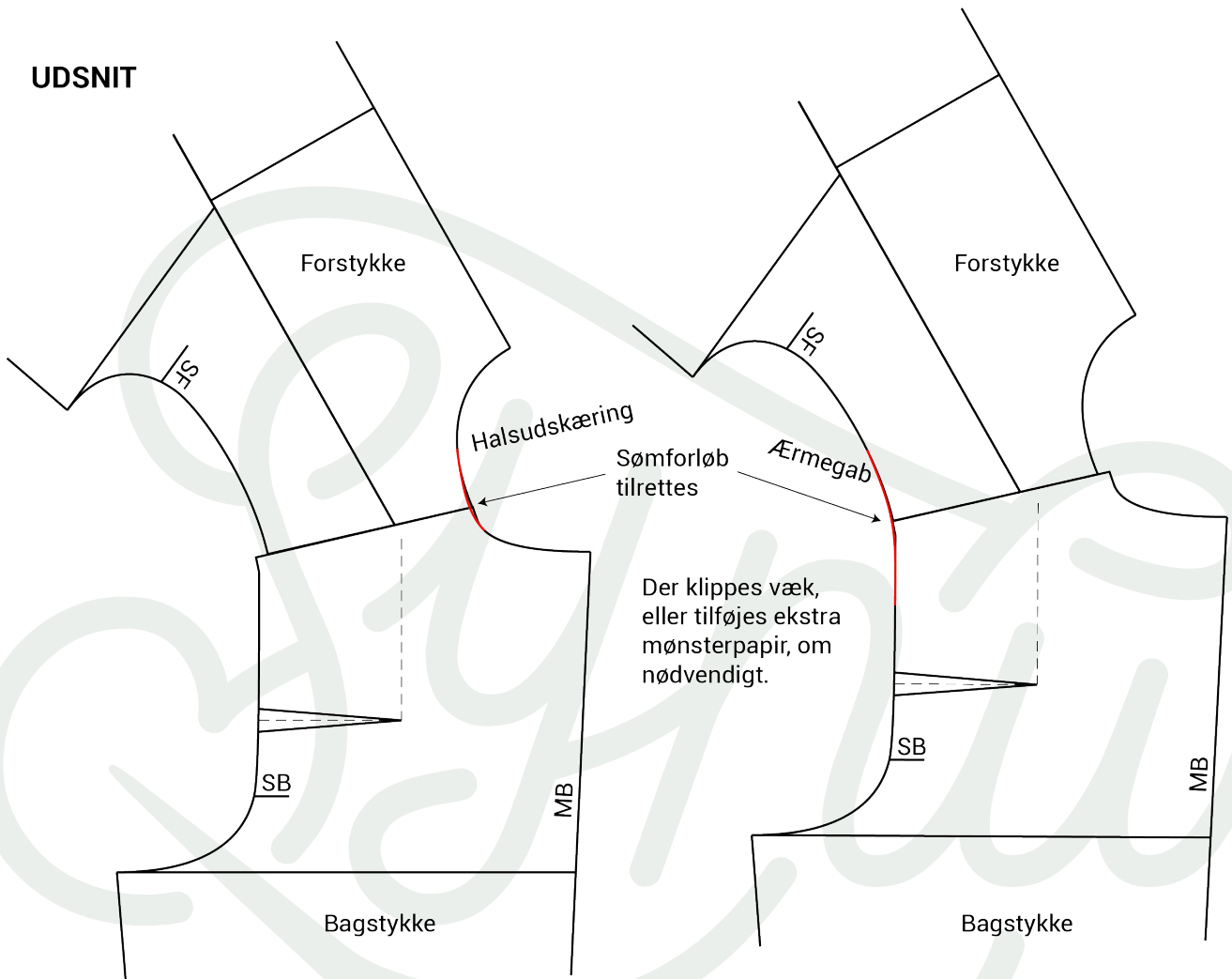
Tegning 7

UDSNIT

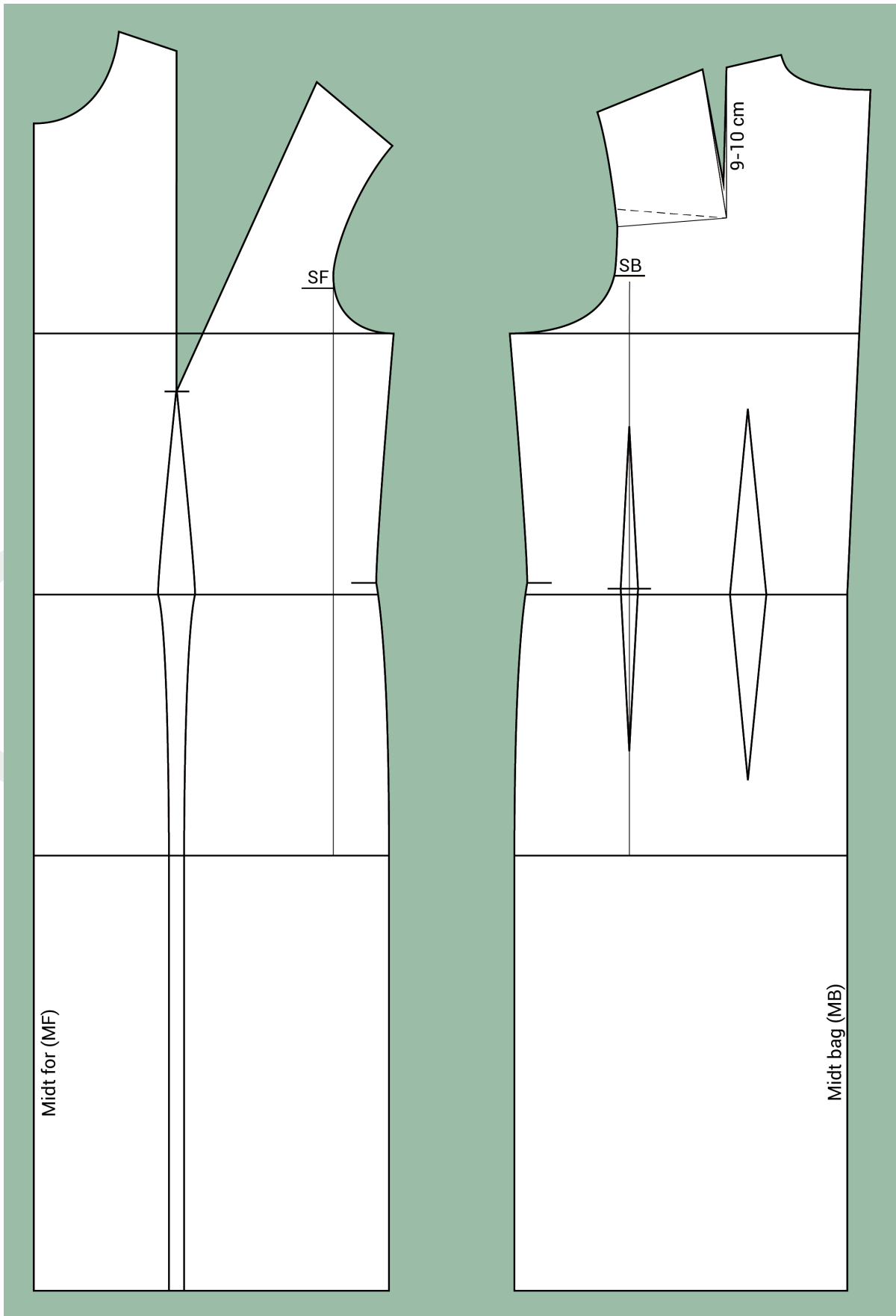
Kjole Grundform

Tegning 8

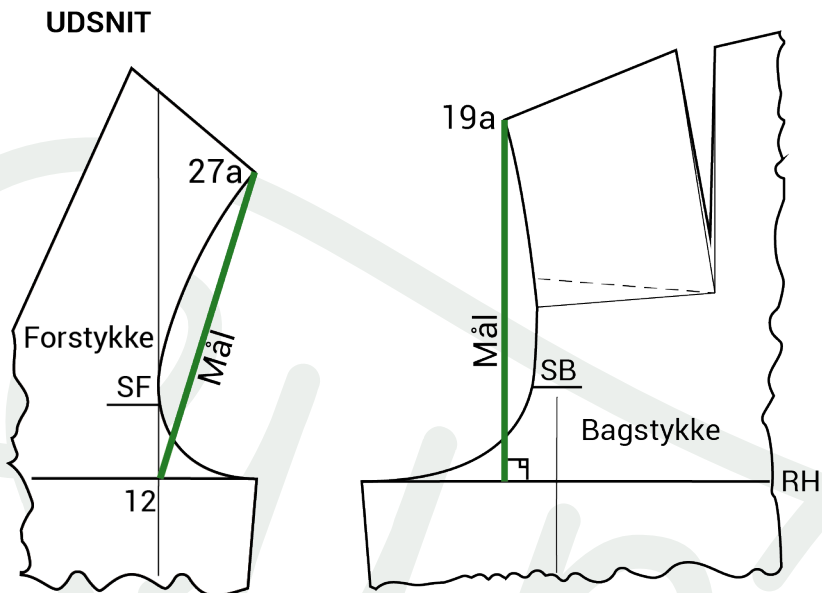
Kjole Grundform

Tegning 9 - udkopieret kjolegrundform

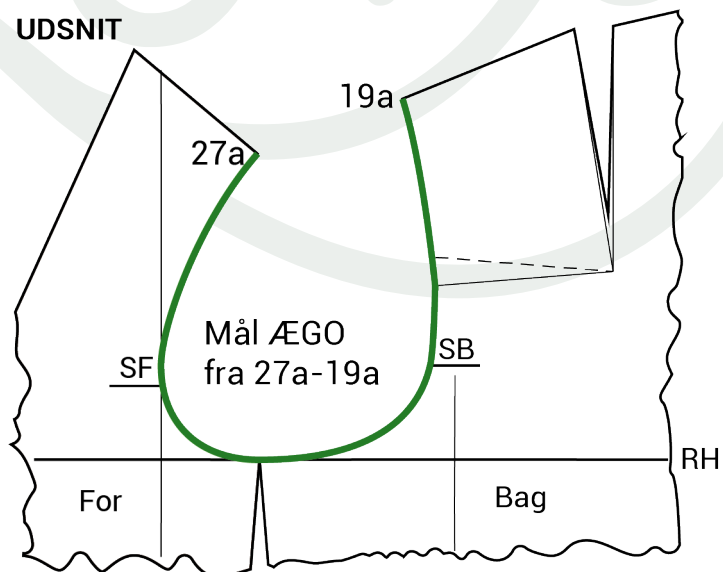

Kjole Grundform

Tegning 10 - Mål af ærmegabshøjde

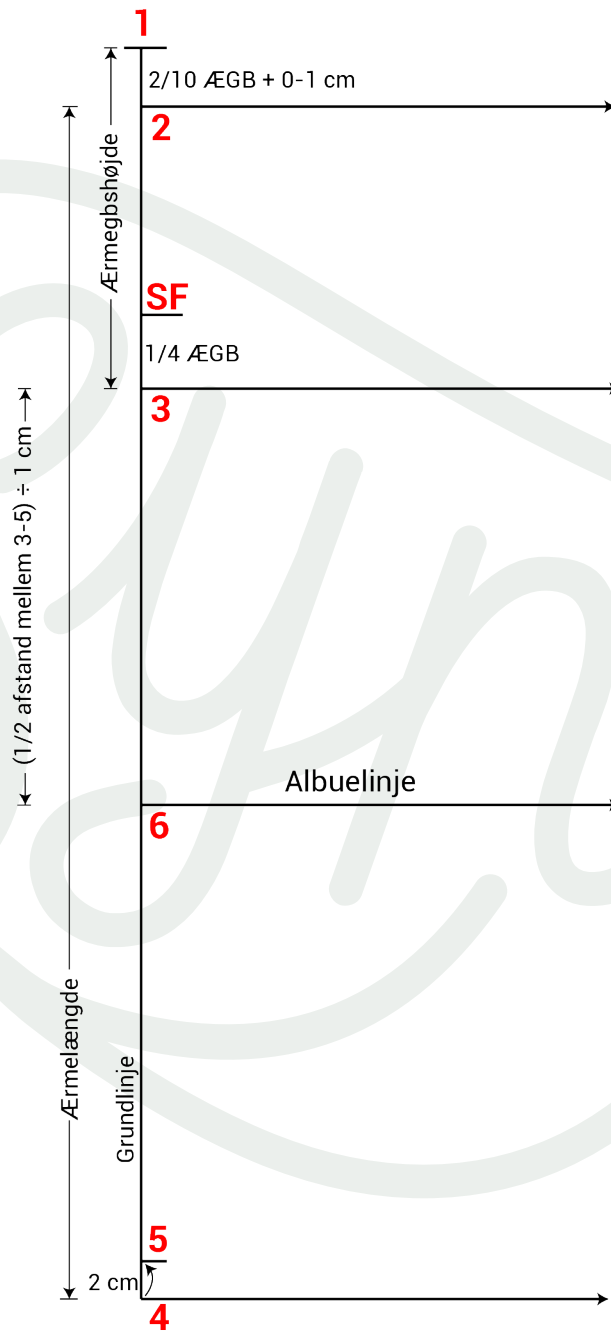

Tegning 11 - Mål af ærmegabsomfang

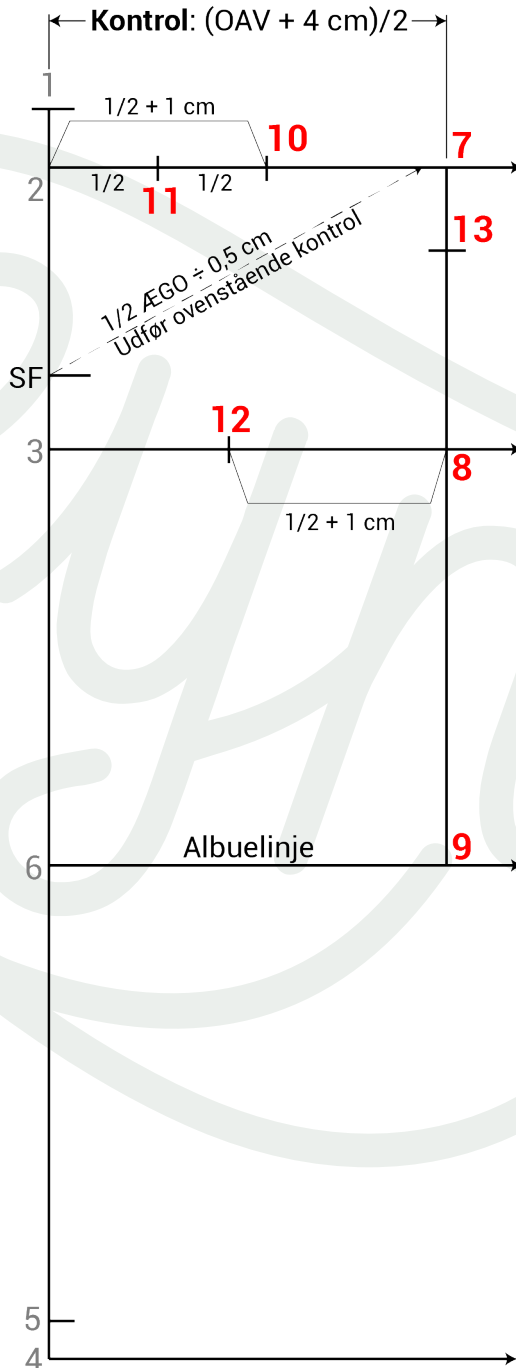
Kjole Grundform

Tegning 12 - Konstruktion af ærme

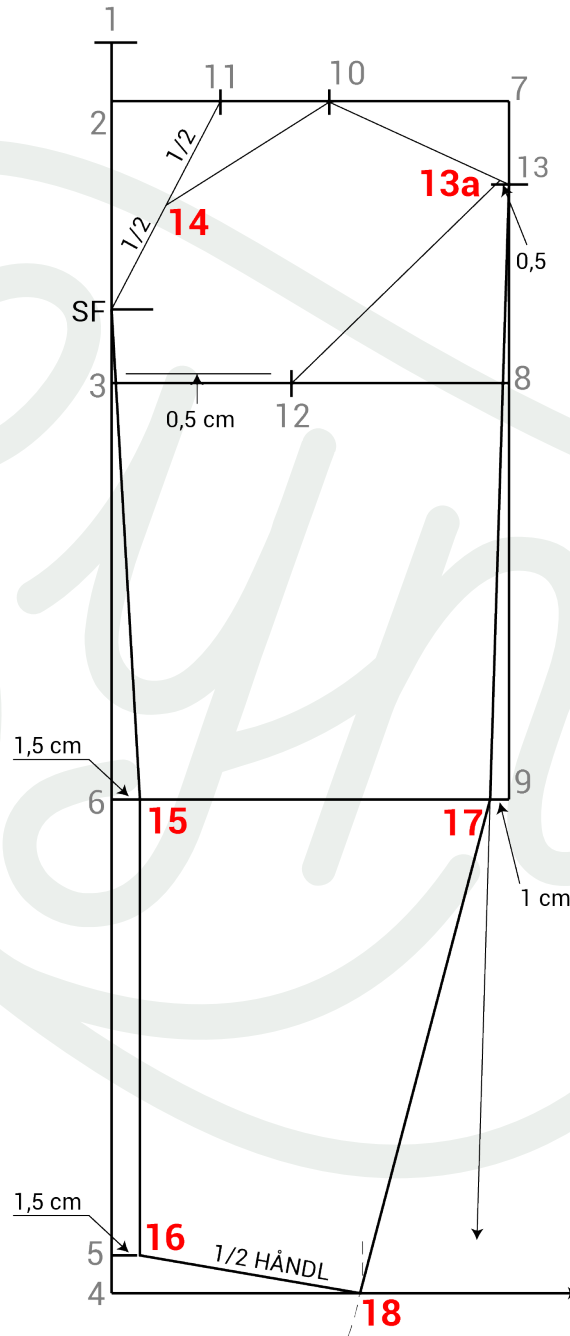
Kjole Grundform

Tegning 13 - Konstruktion af ærme

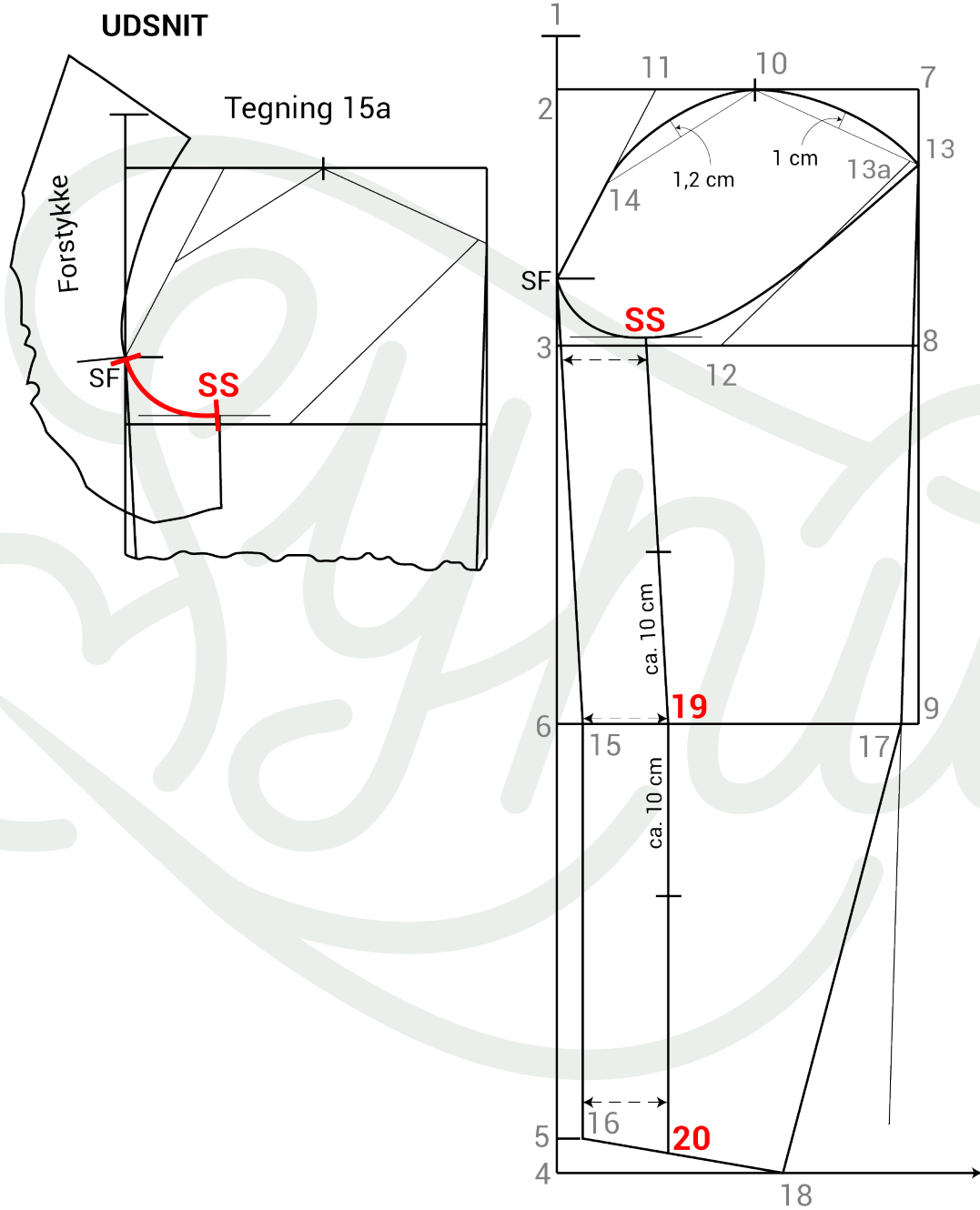
Kjole Grundform

Tegning 14 - Konstruktion af ærme

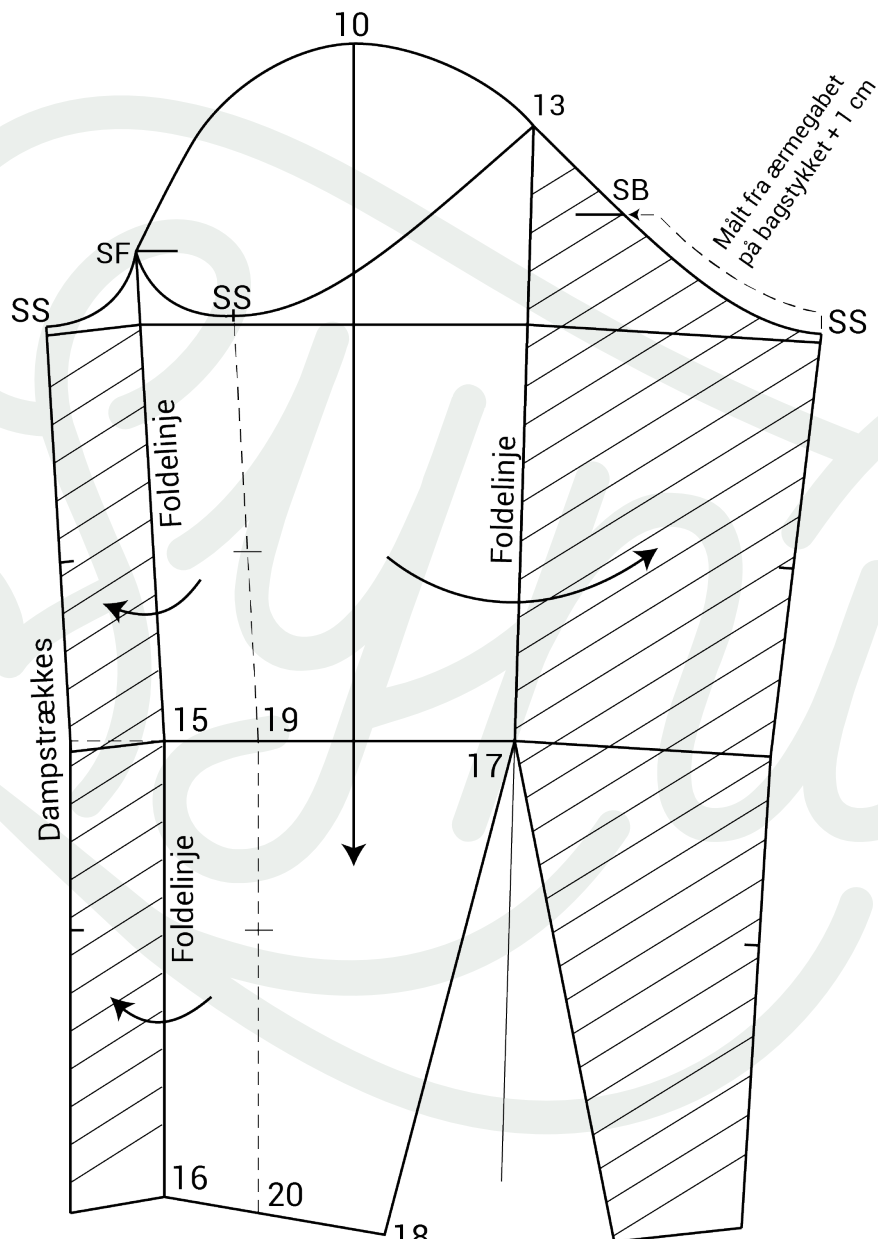
Kjole Grundform

Tegning 15 - Konstruktion af ærme

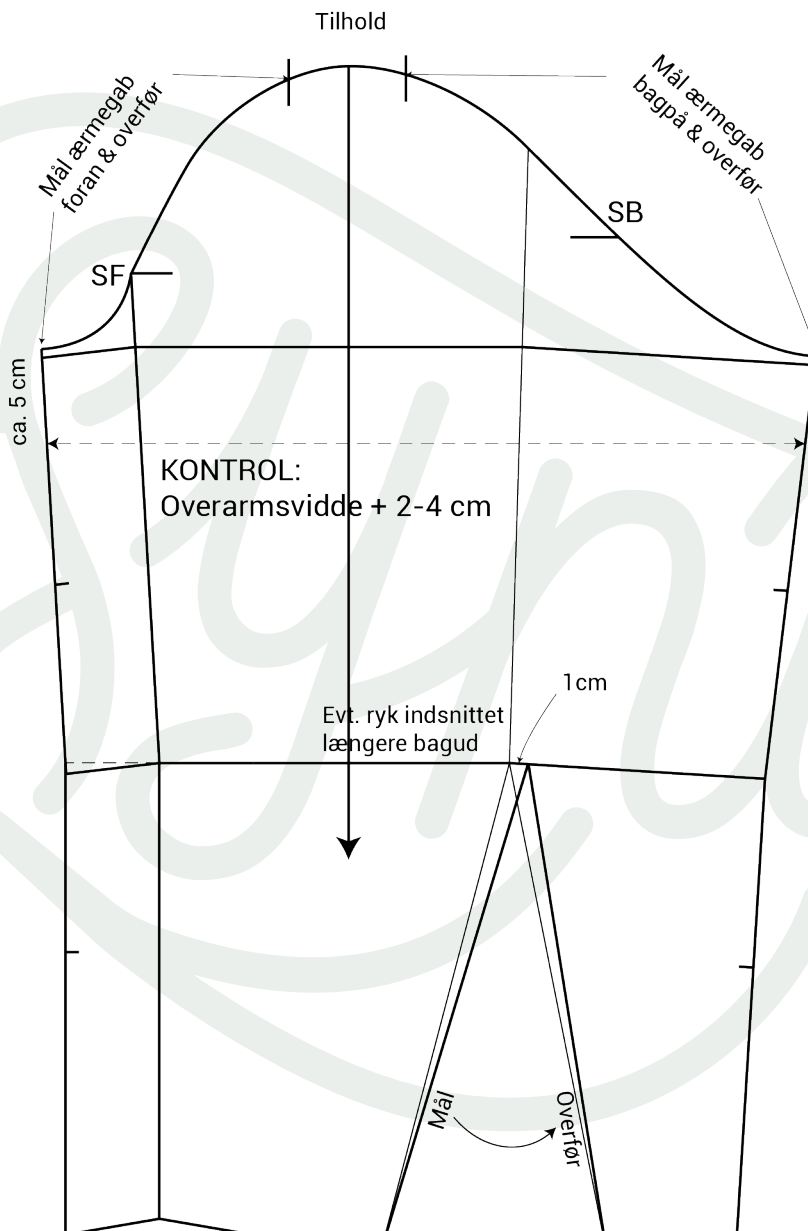
Kjole Grundform

Tegning 16 - Konstruktion af ærme

Kjole Grundform

Tegning 17 - Konstruktion af ærme

Kjole Grundform

Tegning 19 - Udkopieret ærme

